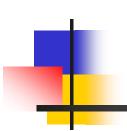

1-AIN-172:

Programovanie (4) (alias JAVA pre C++ programátorov)

Peter Borovanský KAI, I-18

borovan@ii.fmph.uniba.sk

http://dai.fmph.uniba.sk/courses/JAVA/

Čo je na stránke predmetu

Prednáška: http://dai.fmph.uniba.sk/courses/JAVA

Štvrtok, 11:30, 2hod, F1 Programovanie 4 p 2iai*

Cvičenia:

- Štvrtok, 16:30, H6 (Peter Borovanský, Peter Gergel')
- Štvrtok, 18:10, H3 (Tomáš Kuzma)
- domáce úlohy opravujú (Patrícia Šišková a Jozef Dúc, mAIN)

Používame systém LIST: http://capek.ii.fmph.uniba.sk/list/ Kontakt [všetci cvičiaci a ja]: prog4java@lists.dai.fmph.uniba.sk

Konzultačné hodiny:

- Štvrtok 14:00-16:00
- kedykoľvek po e-dohode s vyučujúcim © © ©

Hodnotenie

A 86-100

B 77-85

C 68-76

D 59-67

E 50-58

Fx 0-49

- 2xquadterm (2x15), midterm (25), semestrálny projekt (15), skúška (30),
- midterm je písomný test v jedinečnom termíne 11.4. 18:10, nedá sa opakovať,
- dva quadtermy sú testy pri počítačoch v terminálke počas riadnych cvičení,
- cvičenia sú povinné, akceptujú sa 2 absencie za semester, žiadne PN-ky...
- cvičenia končia povinnou domácou úlohou, ktorej elektronické odovzdanie sa očakáva do termínu cca 7-8 dní. Neodovzdanie, resp. kolektívne riešenia sú penalizované zápornými bodmi (-3, -2, -1 body podľa nedostatkov),
- semestrálny projekt je nutná podmienka ku skúške (musí byť; uznaný cvičiacim pred termínom skúšky), témy projektov budú zverejnené cca po Veľkej noci,
- v nepravidelne sa objavujú prémiové úlohy, ktoré sú na zlepšenie bodovej bilancie jednotlivca pri skúške (kolektívne riešenia sa opäť neakceptujú),
- predtermín (bypass excelencie) bude pre záujemcov 3.3. 16:30, záujemci sa prihlasujú e-mailom do 1.3.
- v prípade akýchkoľvek individuálnych problémov sa skúste skontaktovať (čím skôr) s cvičiacim, vyučujúcim, Podporným centrom I-23, resp. štúd.oddelením,
- ak študent dosiahne za semester [quadtermy+midterm+projekt+DU] aspoň
 60 bodov, automaticky dostáva hodnotenie A bez skušky
- ak študent nazbiera počas semestra [quadtermy+midterm+DU] < 20 bodov, automaticky dostáva hodnotenie Fx okrem nasledujúcich prípadov:

Sylabus

- [18.2.] <u>Úvod do Javy (história a kontext)</u>
- [pondelok, 22.2. 14:00 F2/F1] Komponenty jazyka (pre C++ programátora)
- [3.3.] Triedy a objekty (dedenie, ukrývanie, konštruktory a deštruktory)
- [10.3.] Triedy, objekty (pokračovanie)
- [17.3.] Lineárne dátové štruktúry
- [31.3.] Java Collections
- [11.4., 18:10] Midterm [2008...2015]
- [7.4.] Java I/O (výnimky a serializácia)
- [14.4.] Vlákna, konkurentné procesy, jednoduché simulácie v Java Fx
- [21.4.] Vlákna komunikácia, synchonizácia pokračovanie
- [28.4.] Java Fx základné komponenty, spracovanie udalostí
- [5.5.] JavaFx pokračovanie
- [14.5.] JavaFx záver, Reflection Model
- [21.5.] Komunikácia medzi aplikáciami

Budúcnosť (eventuálna)

Programovanie (4) = Java úvod http://dai.fmph.uniba.sk/courses/JAVA/

4.semester

Vývoj mobilných aplikácií = Android/Java http://dai.fmph.uniba.sk/courses/VMA/

5.semester

Programovacie paradigmy = Go, Haskell, Prolog http://dai.fmph.uniba.sk/courses/PARA/

5.semester

Funkcionálne programovanie = Haskell++ http://dai.fmph.uniba.sk/courses/FPRO/

6.semester MAG

Ciel' kurzu

- oboznámiť sa s jazykom JAVA (syntaxou a sémantikou jednotlivých jazykových konštrukcií)
- ukázať špecifické princípy a vlastnosti jazyka JAVA (keďže o princípoch OOP ste počuli už na dvoch prednáškach, v iných kontextoch)
- byť schopný písať jednoduché aplikácie s GUI
- a v neposlednej rade, aj zaprogramovať si ...

Cieľom kurzu nie je:

- písanie aplikácií pre mobilné platformy
 - Android v kurze VMA (http://dai.fmph.uniba.sk/courses/VMA/)
 - ... ale kto si to chce skúsiť, môže v rámci záverečného projektu
- písanie aplikácií JavaEE
 - Programovanie 5 (http://dai.fmph.uniba.sk/courses/java2/)
 - písanie klient-server aplikácií a servletov,
 - návrhové vzory ⊗

It would be a tragic statement of the universe if Java was the last language that swept through. James Gosling

Úvodná prednáška

dnes bude:

- trochu histórie a filozofie jazyka Java
- neformálny úvod do OOP-jazyka Java (na príkladoch zo šikmej plochy)
- základné (numerické) dátové typy
- syntax (niektorých) príkazov

Cvičenie:

- urobiť prvý program (editovanie, kompilácia a spustenie programu),
- uistiť sa, že časť príkazových konštrukcií už poznáme z jazyka C++
- komfortná práca so základnými typmi, int, long, float, char, String, ...

literatúra (viď linky na stránke predmetu):

- Thinking in Java, 3rd Ed. 2.kapitola Everything is an Object (http://www.ibiblio.org/pub/docs/books/eckel/TIJ-3rd-edition4.0.zip)
- Naučte se Javu úvod (http://interval.cz/clanky/naucte-se-javu-uvod/)
 Naučte se Javu dátové typy (http://interval.cz/clanky/naucte-se-javu-datove-typy/)

OOP jazyky

JAVA nie je zd'aleka prvý O-O programovací jazyk: (viac sa dozviete napr. na predmete Programovacie paradigmy http://dai.fmph.uniba.sk/courses/PARA/)

- SIMULA, 1960 mala triedy, objekty, dedenie, virtuálne metódy, GC
- Smalltalk, 1971-80, Xerox PARC všetko sú objekty, je dynamicky typovaný a interaktívny interpreter
- C++, 1983, Bell Labs
- Java, 1990, Sun Microsystems
 - 1991, jazyk Oak (neskôr premenovaný na Java)
 - 1993, jazyk Java ako jazyk pre web, WWW
 - 1995, oficiálne predstavenie JAVA
- Eiffel, 1995, viacnásobná dedičnosť, generické typy/templates
- Microsoft Visual J++, J#, C#, .NET,
- Borland Delphi, Builder, JBuilder

... a dnes už je všetko objektové, len programátori ostali procedurálni

James Gosling Unix eter Emacs >15r.SUN Oracle Google

terminológia skôr než začnete "browsowat', "st'ahovat', "inštalovat'

Základné pojmy

- Java Development Kit (jdk) (http://www.oracle.com/technetwork/java)
 vývojové prostredie, súbor knižníc a nástrojov (javac kompilátor, javadoc generátor dokumentácie, ...)
 - verzie: jdk-8-OS, napr. jdk-8u31-windows-x64.exe
 - edície: Standard Ed. (SE), Enterprise Ed. (EE), Micro Ed. (ME), ...
- Virtual Machine interpreter byte kódu s knižnicami / Java Runtime Environment / java pluggin do browsera
 - verzie: jre-8-*OS*, napr. <u>jre-8u31-windows-x64.exe</u>
- druhy programov, ktoré v prednáške :
 - spomenieme: aplikácie (a applety, možno...),
 - nespomenieme: servlety, midlety, activity, ...
- prostredia pre vývoj Java Integrated Environment
 - Eclipse (http://www.eclipse.org/)
 - NetBeans (http://www.netbeans.org/)
 - JBuilder (http://www.embarcadero.com/products/jbuilder)
 - IntelliJIdea (http://www.jetbrains.com/idea/)

V rámci prednášky/cvičení používame JDK 1.8 v prostredí Eclipse Mars

Pre riešenie úloh/projektov môžete používať iné prostredia. Skúška a quadtermy sú však v Eclipse pod Win.

... no a syntax-zvýrazňujúci editor a java-command line kompilátor javac

Vývojové nástroje (JDK)

JDK 1.0 – nepoužíva sa,

JDK 1.1 – stará Java (zmeny v jazyku),

JDK 1.2 – Java 2 SDK (nové knižnice, Swing,...),

JDK 1.3 – zmeny v API, rýchlejšia,

JDK 1.4 – stabilná,

JDK 1.5 – jazykové úpravy, generics, ...

JDK 1.6 – XML web servisy, JavaDB, monitoring

JDK 1.7 – nové jazykové konštrukcie, ktoré potešia, ale dá sa prežiť bez nich (http://code.joejag.com/2009/new-language-features-in-java-7/)

- underscore konštanty
- switch príkaz podľa reťazca
- try-catch konštrukcia
- type inference v generických konštrukciach

JDK 1.8 – (https://jdk8.java.net/download.html)

- funkcionálny koncept, tzv. lambda výrazy
- paralelné triedenie poľa
- Small Virtual Machine < 3MB

Skôr, než sa vrhneme do programovania, krátka rekapitulácia toho, čím programovanie prešlo, z hľadiska programátorskej kultúry

- Neštruktúrované programovanie
 - základné (numerické, znakové, reťazcové) typy
- Štruktúrované programovanie
 - záznamy a množiny, procedúry a štruktúrované príkazy (cykly, ...)
- Objektovo-orientované programovanie
 - triedno-inštančný model
 - polymorfizmus a dedenie
 - dynamická väzba

Tieto veci si rozvinieme v úvodných troch prednáškach. Ilustrované sú na troch nasledujúcich príkladoch.

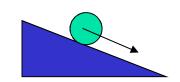
Neštruktúrované programovanie

- do počítača prenášame len jednotlivé parametre entity, ktoré môžeme merať v reálnom svete (napr. rýchlosť, polohu, čas, ...)
- potrebujeme na to:
 - premenné (realne, celočíselne, ...),
 - hlavný program, event. podprogramy či procedúry
- základné typy premenných: integer, real, double, boolean, complex, ...
- polia, 1,2,3-trojrozmerné polia
- statické dátové štruktúry/typy, dynamické len dĺžka polí

Upozornenie:

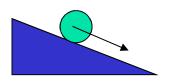
nasledujúci text obsahuje malé ilustračné príklady kódu v Jave, bez toho, aby ste čokoľvek o syntaxi jazyka vedeli. Tá príde neskôr. Je to zámer ©


```
public class Gulicka1 {
   public static void main(String[] args) {
        double x=0.0, y=5.0, fi=0.56;
        int t;
        for (t=0; t<10; t++) {
                 x += Math.cos(fi);
                 y -= Math.sin(fi);
           Aj keď ešte nevieme napísať program, dobrý jazyk by mal
           byť dostatočne intuitívny na to, aby sme ho vedeli čítať a rozumeli mu
           (aspoň približne...)
                                                            Súbor: Gulicka 1. iava
```

Neštruktúrované programovanie

Ku každej prednaške sú na stránke predmetu umiestnené zdrojové kódy programov, ktoré často obsahujú doplňujúce informácie, komentáre, ... Čítajte ich.

•

Procedúry, knižnice

procedúra - implementácia na inom mieste než použitie procedúra – abstrakcia (spoločných často používaných častí kódu) knižnica/package - zoskupenie viacerých procedúr

```
public static void main(String[] args) {
    double x=0.0, y=5.0, fi=0.56;
    int t;
    for (t=0; t<10; t++) {
        x = posunX(x, fi);
        y = posunY(y,fi);
    }
}</pre>
```

Súbor: Gulicka2.java

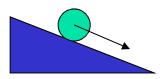
Štruktúrované programovanie

dáta:

- entita = štruktúra
- štruktúra môže mať viac parametrov
- predstavuje dodefinovaný zložený typ
- štruktúra typu záznam (record/struct/class)
- varianty (case of, union) v jave nie sú
- skladanie štruktúr
- dynamika: statické aj dynamické štruktúry

riadenie:

- štruktúrované príkazy
- procedúry a funkcie s parametrami
- rekurzia

Štruktúrované programovanie

```
public class Gulicka3 {
    static double x;
    static double y;

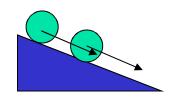
public static void posun(double fi) {
        x += Math.cos(fi);
        y -= Math.sin(fi);
    }
```

```
public static void main(String[] args) {
    x=0.0; y=5.0;
    double fi=0.56;
    int t;
    for (t=0; t<10; t++) {
        posun(fi);
    }
}</pre>
```

Súbor: Gulicka3.java

Objektovo-orientované programovanie

- entita obsahuje nielen dáta, ale aj kód (metódy), ktorý s nimi manipuluje
- štruktúra má viac atribútov a metód
- triedno-inštančný prístup:
 - každý objekt vzniká ako/je inštancia triedy
 - trieda definuje jeho atribúty a metódy
 - zložený typ je obohatený na triedu
 - štruktúra je obohatená na objekt
 - z premenných sa stávajú atribúty
 - z funkcií a procedúr metódy
- dynamika: hlavne dynamické štruktúry, statické napr. atribúty triedy

4

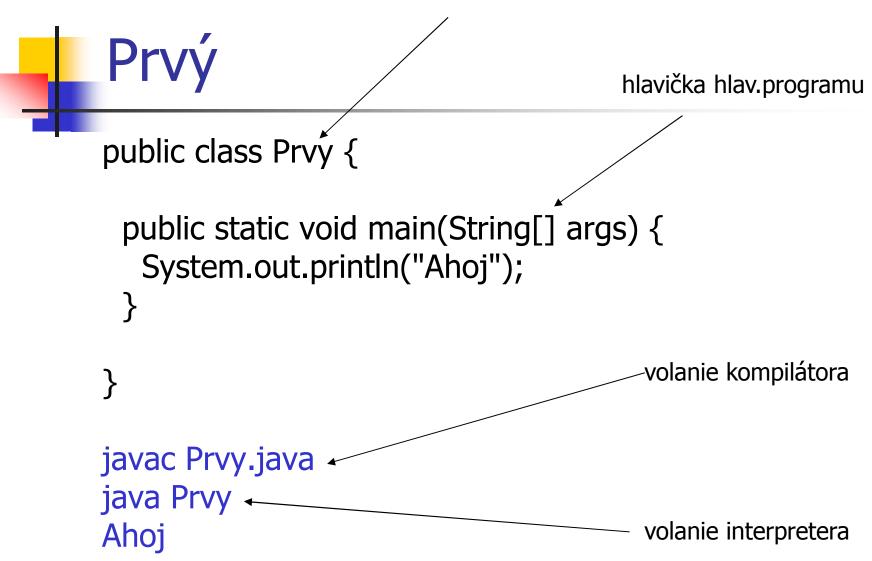
Objekt Gulička

```
public class Gulicka {
   double x;
   double y;
   public Gulicka(double xx,
                   double yy) {
        x = xx; y = yy;
   public void posun(double fi) {
        x += Math.cos(fi);
        y -= Math.sin(fi);
```

```
public class Gulicka4 {
   public static void main(String[] args) {
     Gulicka g = new Gulicka(0.0,5.0);
     Gulicka h = new Gulicka(1.0,4.0);
     double fi=0.56;
     int t;
     for (t=0; t<10; t++) {
           g.posun(fi);
           h.posun(fi);
```

Súbor: Gulicka4.java

trieda Prvy je definovana v súbore Prvy.java

Základné celočíselné typy

neexistuje neznamienková verzia unsigned

```
byte
java.lang.Byte [8 bitov]
-128 .. 127
short
java.lang.Short [16 bitov]
-2<sup>15</sup> .. 2<sup>15</sup>-1
int
java.lang.Integer [32 bitov]
-2<sup>31</sup> .. 2<sup>31</sup>-1
long
java.lang.Long [64 bitov]
MIN_VALUE .. MAX_VALUE
```

Základné typy

Znaky (Unicode, 16 bitov)

- **char** java.lang.**Character** *Ret'azce*
- String
 java.lang.String
 Reálne čísla
- float java.lang.Float
- double java.lang.<u>Double</u>
 Logické hodnoty
- boolean java.lang.<u>Boolean</u>

Konštanty

- Desiatkové: 32,12,....
- Osmičkové: 0126, 015, 01
- Šestnástkové: 0x56,0x1,0xCD,...
- Long int: 123456789123L
- Znakové: 'A','%','\u00E1',
 - \n' (nový riadok),
 - '\t' (tabulátor),
 - '\\' (backslash),
 - ...
- Reťazcové: " toto je retazec v Jave"
- Logické typu boolean: true, false
- Reálne float, double: 15.8, 7E23, 3.14F,...

Java 7

Notácia s _

514_000

0b1010 – binárne

0xFF FF

3.1415926535

_8979323846

_2643383279

5028841971

_6939937510

5820974944

5923078164

Deklarácia premenných a konštánt

```
int
        i, j;
char
     f, g;
float
int j = 1;
final int MAX = 10; // definícia konštanty
...
        MAX = 11; // chyba
public class Konstanta {
 public static final int MAX = 10;
 public static void main(String[] args) {
  System.out.println("MAX = " + MAX);
  System.out.println("MAX = " + Konstanta.MAX);
                                                   MAX = 10
                                                   MAX = 10
```

Súbor: Konstanta.java

Warm-up

(zamyslite sa pred cvičením – v zostave Cvičenie 1)

 V ktorých z nasledujúcich možností uvedená konštanta zodp 	ovedá
preddefinovanej hodnote daného typu:	

- A. int \rightarrow 0
- B. String -> "null"
- C. Dog -> null
- D. char -> '\u0000'
- E. float -> 0.0f
- F. boolean -> true

2) Ktoré z nasledujúcich možností predstavujú korektnú deklaráciu premennej typu char:

- A. char c1 = 064770;
- B. char c2 = 'face';
- C. char c3 = 0xbeef;
- D. char c4 = $\u0022$;
- E. char c5 = ' iface';
- F. char c6 = '\uface';

3) Ktoré z nasledujúcich možností predstavujú korektnú deklaráciu premennej typu float:

- A. float f1 = -343;
- B. float f2 = 3.14;
- C. float f3 = 0x12345;
- D. float f4 = 42e7;
- E. float f5 = 2001.0D;
- F. float f6 = 2.81F;

4) Ktoré z nasledujúcich možností predstavujú korektnú deklaráciu premennej typu String:

- A. String s1 = null;
- B. String s2 = 'null';
- C. String s3 = (String) 'abc';
- D. String s4 = (String) '\ufeed';

5) Ktoré z nasledujúcich možností predstavujú korektnú deklaráciu premennej typu boolean:

- A. boolean b1 = 0;
- B. boolean b2 = false';
- C. boolean b3 = false;
- D. boolean b4 = Boolean.false();
- E. boolean b5 = no;

6) Numerický interval typu char je:

- A. -128 to 127
- B. -(215) to (215) 1
- C. 0 to 32767
- D. 0 to 65535

Komentáre

```
public class Komentare { // Píšte komentáre, sú zdravé!
 public static void main(String[] args) {
  double ucet;
  int pocetPiv = 5;
  ucet = pocetPiv * 1.0;  // typický komentár
  System.out.println("Platis = " + ucet);
  ucet = pocetPiv * /* 1.0 */ 1.30; /* 1.0 je za desinku */
  System.out.println("Platis = " + ucet);
        Platis = 5.0
        Platis = 6.5
```

Komentáre pre dokumentáciu

```
/**
*
*/
```

```
* priklad s dvomi funkciami (resp. procedurami s vystupnou hodnotou)
 * @author PB
public class Gulicka2 {
* definicia funkcie posunX
* @param x - suradnica gulicky
* @param fi - sklon sikmej plochy
* @return vrati novu X-ovu suradnicu gulicky
public static double posunX(double x, double fi) {
 return x+Math.cos(fi);
* toto je hlavny program
* @param args - argumenty prikazoveho riadku, ktore zatial nevyuzivame
public static void main(String[] args) {
 double x=0.0, y=5.0, fi=0.56;
 for (int t=0; t<10; t++) { // definicia premennej cyklu t priamo v cykle
    x = posunX(x, fi); // volanie funkcie s dvomi argumentami
                         // a priradenie vyslednej hodnoty do premennej
    y = posunY(y,fi);
```

Method	Summary
static void	main (java.lang.String[] args) toto je hlavny program
static double	posunX (double x, double fi) definicia funkcie posunX
static double	posunY (double y, double fi) definicia funkcie posunY

Method Detail

posunX

```
public static double posunX(double x, double fi)

definicia funkcie posunX

Parameters:
    x - - suradnica gulicky
    fi - - sklon sikmej plochy

Returns:
    vrati novu X-ovu suradnicu gulicky
```

javadoc – generátor dokumentácie

Ako písať dokumentáciu

http://java.sun.com/j2se/javadoc/

Kde nájsť dokumentáciu k JDK SE 1.6 (lokálna kópia prístupná aj počas testov a skúšky)

Najbežnejšie tagy

- @author
- @version
- @param
- @return
- @exception
- @see

```
/**
 * priklad programu, ktory cita cele cislo z konzoly do premennej N,
 * na ktoru potom vypise prvych <code>N</code> fibonacciho cisel.
 * <br>
 * Fib.cisla su dane vztahom
 * <br>
 * 
 * fib(1)=0, 
 * fib(2)=1, 
 * fib(N+2)=fib(N)+fib(N+1)
 * 
 * <br/>
 * Pozn.:program pouziva triedu Input ako pomocku na cistanie cisla
 * @author PB
 * @version 2009
 */
```

Výpis na konzolu

- vstup a výstup cez konzolu (a cez dátové streamy) zabezpečuje implictne viditeľný package java.io
- pre začiatok vystačíme s metódami System.out.print a System.out.println

```
public class Vystup {
  public static void main(String[] args) {
    int i = 4;
    int j = 7;
    System.out.print("Toto je hodnota premennej i: " + i + "\n");
    System.out.println("Toto je premenna i: "+i+" a toto j: "+j);
    System.out.println("Sucet nie je " + i + j);
    System.out.println("Sucet je " + (i + j));
  }
    Toto je hodnota premennej i: 4
    Toto je premenna i: 4 a toto j: 7
    Sucet nie je 47
    Sucet je 11
    Súbor: Vystup.java
```

- •nepíšte then
- zátvorkujte logický výraz
- používanie { } nie je chyba ☺

if-then-else

```
if (booleovský výraz)
                      if (d > 0)
 príkaz;
                          x = d*d;
                           else
else
 príkaz;
                            x = d/2;
if (i > 0) {
                           // { } zložený príkaz, begin-end
 if (j > 0) {
   j++; i--;
                           // else patrí k najvnútornejšiemu if
 else {
   i++;
podmienený výraz
                           // príklad: max = (i > j) ? i : j;
(booleovský výraz)?výraz1:výraz2
```

Priradenie verzus porovnanie

```
// definícia
float f;
f = 3.14;
                          // inicializácia/priradenie
int j, i = 5; // definícia s inicializáciou
boolean b = true;
if (i == (j = 5)) { // priradenie a porovnanie
  System.out.println(i);
if (b = (j == 5)) { // porovnanie a priradenie
 System.out.println(j);
i = j = 7;
                         // j = 7; i = 7;
                         //i = i + j
i += j;
```

cykly

```
while (booleovský výraz)
                                 while (N > 0) \{ N = N-1; A = A+A; \}
  príkaz;
                                 while (N-- > 0) \{ A = A+A; \}
                                 while (N-- > 0) A += A;
do
                                 do {
 príkaz;
                                   A += A;
while (booleovský výraz);
                                 } while (N-- > 0);
for (výraz štart; výraz stop; výraz iter)
 príkaz;
                                 for(int i=0; i<N; i++) { ... }
                                 for(i=1; i<=N; i++) { ... }
                                 for(i=N; i>0; i--) { ... }
```

break, continue

```
break - vyskočenie z najvnútornejšieho cyklu (alebo označeného návestím)
  continue - na začiatok najvnútornejšieho cyklu (alebo označeného návestím)
                                   for(int i = 0; i < N; i++) {
int i = 0;
while (i++ < N) {
 if (našiel som) break;
                                     if (zlý prvok) continue; // zober ďalší
// našiel som ...
navestie:
  for (int n = 0; n < 4; n++) {
    for (int m = 0; m < 2; m++) {
     if (n == 2 \&\& m == 1)
      continue navestie;
     System.out.print(n + "-" + m + "");
```

switch, return

```
switch (citajZnak()) {
    case 'a':
    case 'b':
    case 'c':
     System.out.print("1");
     break;
    case 'd':
     System.out.print("2");
     break;
    default:
     System.out.print("3");
 }
return výraz;
         // result výraz;
```

```
// String-switch je novinka v Java 7
public static void main(String[] args) {
if (args.length == 0) return;
   switch(args[0]) {
      case "load":
         System. out. println("citaj");
         break;
      case "save":
      case "saveAs":
         System. out. println("pis");
         break;
      default:
         System. out. println("ine");
                             Súbor: Switch.java
```

Goto

(sú)Boj "skutočných programátorov" a "pojedačov koláčov" E.Dijkstra: *Go To Statement Considered Harmful*, CACM, 1968 F.Rubin: "'GOTO Considered Harmful' Considered Harmful, CACM, 1987 D.Moore: "'"GOTO Considered Harmful" Considered Harmful' Considered Harmful?,, CACM, 1987

Operátory ++ a --

```
public class PlusPlus {
 public static void main(String[] args) {
  int i = 5, j = 1, k;
  i++;
  System.out.println("i = " + i);
                                                          i = 6
  j = ++i;
  System.out.println("j = " + j + ", i = " + i);
                                                          j = 7, i = 7
  j = i++;
  System.out.println("j = " + j + ", i = " + i);
                                                          j = 7, i = 8
  k = --j + 2;
  System.out.println("k = " + k + ", j = " + j);
                                                          k = 8, j = 6
  i = j \% 4;
                                                         // modulo
                                                          i = 2
```

Súbor: PlusPlus.java

Skrátená forma, ostatné operátory

```
a += b;
                                    // a = a + b
         a = b;
                                    // a = a-b
        a *= b;
                                   // a = a*b
                                   // a = a/b
                                                  // delenie alebo div
  a /= b;
/=
%= a %= b;
                                    // a = a\%b
                                                      // modulo
... a mnoho ďalších
== rovný
                                    // a == 0
                                    // (a != 0) == false
!= nerovný
&& log.súčin(boolovské and)
                                   // (a >= 0) && (a <= 0)
|| log.súčet(boolovské or)
                           // (a + a == a) || (a * a == a)
   log.negácia(boolovské not) // !(a!=0)

    bitová negácia

                                   // (~a) == -1
& bitové and
                                   // a & (~a)
   bitové or
                                   // a | (~a)
   bitové xor
                                  // a ^ (~a)
<< shift left (<< n je násobenie 2^n) // (a+1) << 2
>> shift right (>> n je delenie 2^n) // (a+1) >> 1
                                    // (a-1) >> 4
                                                               //-1
                                    // (a-1) >>> 4
>>> unsigned right shift
```

Hádanka

}

```
o po íta funkcia quiz ?
Príklady zlých odpovedí:
    n-té prvo íslo
    n<sup>2</sup>
    2<sup>n</sup>

public static long quiz(int n) {
    long a = 0, b = 1;
    if (n <= 0) return -1;
    for (; n-->0; a += b, b -=a, b =-b);
    return a;
```

Bitové operácie

```
shift right
                                                          >>
                                                                  unsigned right shift
                                                          >>>
byte i = 7 \& 9;
                                       byte i = 7 | 9;
                                                                    negation
if (i \% 2 == 0) System.out.println(i + " je párne");
if ((i & 1) == 0) System.out.println(i + " je párne");
                                      // 8-bitový vektor
byte stav = 0;
                                     //4_{16} = 0b100_2
byte bit2 = 0x4;
stav |= bit2;
                                     // nastav bit 2
if ((stav \& bit2) == bit2) ...
                                     // testuj bit 2
stav \&= \sim bit2;
                                      // zmaž bit 2
byte x = 5; x <<= 3;
                                      //40_{10} = (101)_2 <<=3 = (101000)_2
                                      // 16_{10} = (100000000)_2 >> = 4 = (10000)_2
int x = 256; x >>= 4;
                                      //4_{10} = (10000)_2 >> = 2 = (100)_2
int x = 16; x >>= 2;
                                      // 1073741820_{10} = (11111...10000)_2 >>= 2 = // (11111...100)_2
int x = -16; x >>= 2;
                                      // 2
byte i = 7 ^ 5;
```

&

<<

and

or

xor

shift left


```
toto sa nevyhodnotí, lebo i==1
int i, j, k;
                                            a true || hocičo je true...
i = 1; j = 2; k = 3;
if (i == 1 \mid i \mid ++i == 2) \mid k = 4;
  System.out.println("i = "+ i + ", j = "+ j + ", k = "+ k); i = 1, j = 2, k = 4
                                          teraz sa to vyhodnotí
i = 1; i = 2; k = 3;
if (i == 1 ++ i == 2) k = 4;
  System.out.println("i = "+ i + ", j = "+ j + ", k = "+ k); i = 1, j = 3, k = 4
                                            toto sa nevyhodnotí, lebo i!=2
i = 1: i = 2: k = 3:
if (i == 2 && ++j == 3) k = 4;
  System.out.println("i = "+ i + ", j = "+ j + ", k = "+ k); i = 1, j = 2, k = 3
                                           teraz sa to vyhodnotí, aj keď i!=2
i = 1; j = 2; k = 3;
if (i == 2 \& ++j == 3) k = 4;
  System.out.println("i = "+ i + ", j = "+ j + ", k = "+ k); i = 1, j = 3, k = 3
                                                                  Súbor: Operatory.java
```

4

Priority

```
najvyššia
 [index]
             (typ)
  ++ --
     %
<< >> >>>
< <= >= >
== !=
&
Λ
&&
_?_:_
                                 najnižšia
= += ...
Príklady:
a += (1F/b), (a == 0) && (b == 1), (c=readChar())!=`\n'
```

Vstup z konzoly

Vstup nie je natoľko priamočiarý, aby sme ho detailne pochopili v prvej prednáške. Preto dočasne používame triedu Input, ktorá sa nachádza v balíku 01_java.zip. Neskôr bude vstupu a výstupu venovaná celá prednáška

```
public class Vstup {
 public static void main(String[] args) {
                                                      Vase meno:
   Input in = new Input();
                                                      peter
   System.out.println("Vase meno:");
                                                      Vas vek:
   final String meno = in.nextLine();
                                                      12
   System.out.println("Vas vek:");
   final int vek = in.nextInt();
   int suma = 0;
   while (in.hasNextInt())
                                                      sucet:15
        suma += in.nextInt();
   System.out.println("sucet:"+suma);
                                                              Súbor: Vstup.iava
```



```
public class Fibonacci {
                                                    Zadaj N:
                                                     10
 public static void main(String[] args) {
   Input in = new Input();
   System.out.println("Zadaj N:");
   int N = in.nextInt();
                                                     3
5
   long a = 1;
   long b = 0;
   while (N-->0) {
         System.out.println(b);
                                                     13
         a = a + b;
                                                     21
         b = a - b;
                                                     34
```

Súbor: Fibonacci.java

Pascalov trojuholník

Napíšte program, ktorý spočíta a vypíše kombinačné čísla v tvare približne:

```
public class Pascal {
 public static void main(String[] args) {
  for(int n=0; n < 6; n++) {
     for(int k=n; k<5; k++)
           System.out.print("\t");
     System.out.print("1");
     for (int k = 0, a=1; k < n; k++) {
           a = a*(n-k)/(k+1); // C(n,k+1) = C(n,k)*(n-k)/(k+1)
           System.out.print("\t' + a);
      System.out.println();
```

Súbor: Pascal.java

Záver

Cieľom úvodnej prednášky s cvičeniami je aby ste vytvorili váš prvý program v jazyku JAVA, v prostredí Eclipse.

Prostriedky, ktoré zatiaľ poznáme, sú:

- základné (číselne) typy, definovanie premenných a konštánt,
- modul s hlavným programom bez procedúr-metód,
- základné riadiace príkazy vetvenia a cyklu,
- primitívna forma výstupu hodnoty na konzolu,
- vstup z konzoly s pomocnou barličkou (Input.java),
- komentáre –
 pomôžu nielen vám, ale aj cvičiacim pri hodnotení vašich kódov